

ПРОПОЗИЦІЇ
Міністерства юстиції України
до проєкту Закону України «Про внесення змін до деяких
законодавчих актів України щодо використання офіційної
електронної адреси», внесеного на розгляд Верховної Ради України
народним депутатом України Бабієм Р.В.
(реєстр. № 3860-1 від 03.08.2020)

перше читання

Міністерство юстиції України **підтримує** проєкт Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо використання офіційної електронної адреси» (далі – проєкт Закону) разом з тим повідомляє про такі зауваження та пропозиції.

Пунктом 1 розділу I проєкту Закону пропонується внести зміни до Господарського процесуального кодексу України (далі – ГПК) в частині доповнення положеннями щодо особливостей направлення процесуальних документів на офіційну електронну адресу учасника судового процесу.

Так, проєктом Закону пропонується викласти у новій редакції частину третю статті 120 ГПК, згідно з якою передбачається, що виклики і повідомлення здійснюються шляхом вручення ухвали в порядку, передбаченому цим Кодексом для вручення судових рішень.

Якщо учасник судового процесу зазначив в заяві, скарзі, клопотанні, відзиві, що адресовані суду, свою офіційну електронну адресу або офіційна електронна адреса учасника судового процесу міститься в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань (далі – Єдиний державний реєстр), то суд може здійснювати вручення ухвали лише на таку офіційну електронну адресу. При цьому підтвердженням вручення ухвали є повідомлення про її направлення до адресата.

Щодо цього зазначаємо, що згідно зі статтею 6 ГПК у господарських судах функціонує Єдина судова інформаційно-телекомунікаційна система. Єдина судова інформаційно-телекомунікаційна система відповідно до закону забезпечує обмін документами (надсилання та отримання документів) в електронній формі між судами, між судом та учасниками судового процесу, між учасниками судового процесу, а також фіксування судового процесу і участь учасників судового процесу у судовому засіданні в режимі відеоконференції.

Суд надсилає судові рішення та інші процесуальні документи учасникам судового процесу на їхні офіційні електронні адреси, вчиняє інші процесуальні дії в електронній формі із застосуванням Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи в порядку, визначеному цим Кодексом та Положенням про Єдину судову інформаційно-телекомунікаційну систему.

Адвокати, нотаріуси, приватні виконавці, арбітражні керуючі, судові експерти, державні органи, органи місцевого самоврядування, суб'єкти господарювання державного та комунального секторів економіки та особи, які провадять клірингову діяльність у значенні, наведеному в Законі України «Про

ринки капіталу та організовані товарні ринки», реєструють офіційні електронні адреси в Єдиній судовій інформаційно-телекомунікаційній системі в обов'язковому порядку. Інші особи реєструють свої офіційні електронні адреси в Єдиній судовій інформаційно-телекомунікаційній системі в добровільному порядку.

При цьому внесення відповідних змін до вищевказаної статті ГПК проектом Закону не передбачено.

Отже, оскільки запропонований механізм суперечить нормам статті 6 ГПК, якою визначений порядок вручення судових рішень, проект Закону в цій частині підлягає доопрацюванню.

Аналогічні за своїм змістом зауваження стосуються також запропонованих змін до Цивільного процесуального кодексу України та Кодексу адміністративного судочинства України.

Абзацом шостим підпункту 2 пункту 4 розділу I проекту Закону пропонується доповнити статтю 9 Закону про реєстрацію частиною восьмою такого змісту: «8. Офіційні електронні адреси реєструються в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань. Інші інформаційні системи, публічні електронні реєстри отримують інформацію про офіційні електронні адреси у порядку інформаційної взаємодії з цими ресурсами.»

Також пунктом 2 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» проекту Закону визначено, що юридичні особи (у тому числі державні органи та органи місцевого самоврядування) та фізичні особи – підприємці, зареєстровані до набрання чинності цим Законом, зобов'язані подати державному реєстратору відомості про свою офіційну електронну адресу упродовж шести місяців з дня набрання чинності цим Законом.

Стосовно цього зазначаємо, що Міністерство юстиції України не погоджується з тим, що офіційні електронні адреси юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань будуть реєструватись в Єдиному державному реєстрі та обиратись самостійно заявником (у довільному форматі).

У такому разі може виникнути ситуація, коли суб'єкти господарювання будуть ухилятися від внесення офіційної електронної адреси до Єдиного державного реєстру або будуть вносити не коректну інформацію, у тому числі неіснуючу електронну адресу.

В Єдиному державному реєстрі мають автоматично присвоюватись суб'єктам господарювання офіційні електронні адреси без можливості їх обрання.

У вищезазначеному випадку буде створений чіткий ресурс, з яким буде зручно співпрацювати органам державної влади та суб'єктам господарювання.

Також пунктом 1 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» проекту Закону передбачається, що цей Закон набирає чинності з наступного дня після його офіційного опублікування.

Слід звернути увагу, що реалізація положень проекту Закону потребує суттєвого доопрацювання програмного забезпечення Єдиного державного реєстру, для чого необхідно не менше шести місяців.

Крім того, пунктом 2 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» проекту Закону передбачається, що юридичні особи (у тому числі державні органи та органи місцевого самоврядування) та фізичні особи – підприємці, зареєстровані до набрання чинності цим Законом, зобов'язані подати державному реєстратору відомості про свою офіційну електронну адресу упродовж шести місяців з дня набрання чинності цим Законом. У разі неподання відповідними особами зазначеної інформації у встановлений в цьому пункті строк особи, відповідальні за подання такої інформації, притягуються до відповідальності згідно із законом.

Водночас станом на сьогодні чинними нормативно-правовими актами не передбачено відповідальності за неподання державному реєстратору відомостей про свою офіційну електронну адресу, а отже для застосування зазначеної вище норми необхідним є внесення відповідних змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення.

Відповідно до правил нормопроєктувальної техніки у законі, до якого вносяться зміни, обов'язково зазначається джерело опублікування – Офіційний вісник України, Відомості Верховної Ради України, а також джерело опублікування законів, якими до закону вносилися зміни. При викладенні закону в новій редакції або в разі доповнення його новим розділом, главою або статтею зазначається джерело опублікування всіх змін, що вносилися до закону. В інших випадках слід зазначати джерело опублікування тільки тих змін, що стосуються статей, до яких у цей час вносяться зміни.

Разом з тим проектом Закону пропонується внести зміни до Господарського процесуального кодексу України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1992 р., № 6, ст. 56), Кодексу адміністративного судочинства України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2005 р., № 35-36, № 37, ст. 446) та Цивільного процесуального кодексу України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2004 р., № 40-41, № 42, ст. 492).

Враховуючи наведене, проект Закону в цій частині потребує приведення у відповідність до вимог нормопроєктувальної техніки.

Проект Закону України в комітетах та на пленарних засіданнях Верховної Ради України супроводжуватиме заступник Міністра юстиції України відповідно до розподілу функціональних повноважень.

**Перший заступник
Міністра**

Свгеній ГОРОВЕЦЬ

_____ 2020 року